

Fremsat den 18. juni 2026 af Mattias Tesfaye (S), Sigurd Agersnap (SF), Morten Dahlin (V), Alex Ahrendtsen (DF), Ole Birk Olesen (LA), Morten E. G. Brautsch (M), Mette Abildgaard (KF), Peder Hvelplund (EL), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Steffen Holme Helledie (RV), Anna Bjerre (ALT), Lars Boje Mathiesen (BP), Anna Falkenberg (SP) og Nadja Natalie Isaksen (UFG)

Forslag til folketingsbeslutning

om forbud mod industriel svineproduktion i strid med dyrevelfærdsloven (borgerforslag)

Regeringen pålægges at sikre en ændring af dyrevelfærdsloven og tilhørende bekendtgørelse, således at der indføres følgende forbud og krav til svineproduktionen for at stoppe årtiers svigt af grisene.

1. Stop for den ekstreme avl af grise

Avlen har for længe været fokuseret på produktionsparametre som »hurtig vækst« og »kuldstørrelse« frem for dyrenes ve og vel. Dette gør, at unødigt mange grise dør, og skaber lidelse for både pattegrise, grise hos moren og søer.

- Ikke flere grise, end soen selv kan passe: Indfør et lovkrav om, at avlsstrategien og avlsmålet i avlsselskaber og besætninger skal sikre, at antallet af grise i kullet svarer til antallet af patter hos deres mødre.

2. Stop fiksering af søer

Fiksering i farestalden fratager soen muligheden for at udleve sin basale natur og instinkter.

- Forbud mod fiksering af søer: Indfør et totalforbud mod at fikse søer i perioden omkring faring og diegivning. Der skal i stedet anvendes farestier, hvor soen er fri, der giver soen bevægelsesfrihed og samtidig sikrer pattegrisene.

3. Stop for lemlæstelse af grisene

Halekupering er et kirurgisk indgreb, der som hovedregel er ulovligt i EU, og som alene sker for at kompensere for et staldmiljø, der driver grisene til halebid. Alligevel halekuperes 95 pct. af grisene.

- Forbud mod halekupering: Indfør et totalforbud mod rutinemæssig halekupering og et krav om, at staldene indrettes sådan, at grisene lever et liv uden påført stress og medfølgende halebid.

4. Giv mere plads og rodemateriale

Grise i den intensive produktion har for lidt plads til at bevæge sig frit, etablere adskilte funktionsområder og udleve deres naturlige adfærd. De har også alt for dårlig mulighed for at udleve deres medfødte nysgerrighed ved at rode i halm og andet materiale. Den begrænsede plads og manglende rodemateriale er medvirkende til stress og halebid.

- Indfør et krav om markant forøget plads og rodemateriale, der giver grisene mulighed for at bevæge sig mere frit og udleve deres naturlige adfærd.

Bemærkninger til forslaget

Loven skal gælde for alle. I årtier har vi i Danmark ignoreret de systematiske svigt, som millioner af grise udsættes for i den industrielle produktion. Vores land er blevet en af verdens største eksportører af smågrise og billigt svinekød pr. indbygger. Prisen for det betales hver eneste dag af grisene i den industrielle produktion.

TV2's dokumentar »Hvem passer på grisene? « har for nylig igen blotlagt konsekvenserne af årtiers politisk passivitet og systemfejl.

Udsendelserne bekræfter, at lidelser i det industrielle landbrug er udbredte og systemiske. Vi ser, at dyr bliver alvorligt syge og kommer til skade, uden at nogen tager sig af dem. I dokumentaren vurderer eksperter, at det er i strid med loven. Og det afslører svigt af grisene, som vi ikke kan overhøre.

40 millioner grise fødes, lever og dør under forhold, som danskerne ikke tåler synet af. Hvert år, år ud og år ind.

Dokumentarer viser også, hvordan voldsom avl, fiksering af søer og kronisk mangel på plads og rodemateriale er hverdagen for dyrene. Disse lidelser er et vilkår for den type af dyrehold, som de sociale og nysgerrige dyr lever under.

Måden, vi holder grise i industrien, strider med, hvad dyrevelfærdslovens §§ 1, 2 og 3 skulle sikre. Loven burde bl.a. beskytte dyr mod »smerte, lidelse, angst, varigt men og væsentlig ulempe«.

I praksis kan vi konstatere, at dyrevelfærdslovens formål ikke efterleves. En række af de største problemer kan ses ved, følgende:

- 25.000 pattegrise dør hver dag i staldene. Det skyldes især den ekstreme avl, hvor pattegrisene fødes skravlede og soen får flere unger, end hun kan passe.
- Søer fastspændes og fratages deres basale bevægelsesfrihed og er udsat for kronisk pladsmangel.
- Nyfødte grise får rutinemæssigt klippet halen, fordi man allerede der ved, at de skal leve på alt for lidt plads og med intet at rode i og derfor vil bide i hinandens haler som følge af stress.

Derfor er der behov for at indskrive et forbud mod ekstrem avl af grise, forbud mod fiksering af søer, forbud mod lemlæstelse af grise og krav til rodemateriale direkte i loven. Danmark skal ikke lægge land til en produktion og

eksport af grise bygget på lidelse. Vi har et ansvar for at stoppe årtiers systemfejl.

Loven og implementeringen bør for det første indeholde fire centrale krav til produktionen med en bindende deadline for efterlevelse i senest 2030. Disse er inden for Danmarks mulighed for at fastsætte strengere nationale regler end EU's minimumskrav.

Det gælder et forbud mod avl af flere grise end antallet af pater på en so, et forbud mod fiksering af søer i farestald i perioden omkring faring og diegivning, et krav om farestier med øget bevægelsesfrihed, fjerne muligheden for undtagelse af forbuddet mod halekupering og krav om forøget plads og rodemateriale til grise.

Om fremsættelsen i Folketinget

Forslagsstillerne i Folketinget bemærker, at der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Borgerforslaget er oprindeligt indgivet af Britta Johanna Riis, Gentofte, som hovedstiller med Joh Raasthøj Vinding, København, Mickey Gjerris, Gentofte, Alexander Holm, Gribskov, Signe Marie Wenneberg, Gentofte, Christian Fromberg, København, Anders Edmund Morgenthaler, København, Lars Leo Thylander, adressebeskyttelse, Kathrine Bang Lilleør, København, og Mette Gervin Damsgaard, Helsingør, som medstillere.

Fremsættelsen er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen.

Fremsættelsen kan således ikke tages som udtryk for, at forslagsstillerne nødvendigvis støtter forslagens indhold.

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af beslutningsforslag nr. B 79, folketingsåret 2025-26, 1. samling. Der henvises til www.folketingstidende.dk, Folketingstidende 2025-26, 1. samling, Tillæg A, B 79 som fremsat.

Skriftlig fremsættelse

Mattias Tesfaye (S), Sigurd Agersnap (SF), Morten Dahlin (V), Alex Ahrendtsen (DF), Ole Birk Olesen (LA), Morten E. G. Brautsch (M), Mette Abildgaard (KF), Peder Hvelplund (EL), Jens Henrik Thulesen Dahl (DD), Steffen Holme Helledie (RV), Anna Bjerre (ALT), Lars Boje Mathiesen (BP), Anna Falkenberg (SP) og Nadja Natalie Isaksen (UFG):

Vi tillader os herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod industriel svineproduktion i strid med dyrevelfærdsloven (borgerforslag).

(Beslutningsforslag nr. B 17)

Der er tale om et borgerforslag, som inden for den fastsatte frist har opnået det antal støttetilkendegivelser fra borgere, som kræves for at få forslaget fremsat og behandlet som beslutningsforslag i Folketinget.

Fremsættelsen er alene udtryk for, at forslagsstillerne på vegne af de partier, som støtter borgerforslagsordningen, påtager sig at opfylde en nødvendig betingelse for, at borgerforslaget kan blive behandlet i Folketinget i overensstemmelse med intentionerne bag ordningen.

Fremsættelsen kan således ikke tages som udtryk for, at forslagsstillerne nødvendigvis støtter forslagets indhold.